

# Kadere İnanmak ‘Tartışmalı Bir Fazlalık’ Olmayıp Aksine İmân Esaslarından Biridir

KADERE İNANMAK ‘TARTIŞMALI BİR FAZLALIK’ OLMAYIP  
AKSİNE İMÂN ESASLARINDAN BİRİDİR

Fatih Kalender

İslamoğlu kader konusunda “**iman bilinci**” adlı kitabının 17. sayfasında bakın ne diyor:

“Allah’a, Ahiret gününe, Meleklerle, Kitaba, Peygamberlere inanmak. Bu beş madde bir fazlasıyla Cibril hadisi diye meşhur olan hadiste de yer alır. Sonraki ilmihallere, imanın şartı olarak geçen tartışmalı fazlalık kadere iman maddesidir.”

İslamoğlu 1993 tarihinde yazmış olduğu “**iman insanın saadeti**” adlı kitabında kaderi, farklı mânâlarla yorumlamış, kadere iman konusunda karmaşık ifâdeler kullanmıştır.

Daha sonra yazmış olduğu 2007 târihli “**iman bilinci**” adlı kitabında ise; kadere iman konusunda, kafasında yerleşmiş olan görüşünü açıkça yukarıda naklettiğimiz ibârelerle ifâde etmiştir.

İslamoğlu, meşhur olan **Cibrîl** hadîsine dayanarak imânın beş şartını: “**Allah’a, âhiret gününe, meleklerle, kitaplara, peygamberlere inanmak**” olarak beyân etmiş, ancak dayanmış olduğu hadîs-i şerîfte geçen “kadere inanma” maddesini sıraya katmamış, bilakis onun sonraki ilmihallere tartışmalı fazlalık olarak girdiğini ifâde ederken kadere imâna “Bir fazlalık” demiştir.

İslamoğlu’nun bu ifâdelerinden anlaşıldığına göre; kadere iman, tartışmalı bir fazlalık olduğu için inanılıp inanılmaması imâna tealluk etmez.

Bizler İslamoğlu gibilerine, **Abdullah İbni Ömer** (Radıyallâhu Anhümâ)nın, **Ma’bed el-Cühenî** hakkında söylemiş olduğu: “**Ben onlardan berîyim. Onlar da benden berîdirler!**” sözünü ithâf ederiz.

İslamoğlu’nun, **Buhârî**’den mesned olarak gösterdiği **Cibrîl** hadîsi, **Müslim**’in rivâyetiyle şu şekildedir:

عَنْ يَحْيَى بْنِ يَعْقُوبَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ :  
كَانَ أَوْسَلُ مَنْ قَالَ فِي الْقَدَرِ بِالْبَصْرَةِ  
مَعْبُودُ الْجُهَنِيِّ . فَأَزْطَلَقْتُ أُنَا وَحُمَيْدُ بْنُ  
عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْحِمَيْرِيَّ حَاجَّيْنِ أَوْ  
مُعْتَمِرَيْنِ فَقُلْنَا : لَوْ لَقِينَا أَحَدًا مِنْ  
أَصْحَابِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ  
فَسَأَلْنَاهُ عَمَّا يَقُولُ هَؤُلَاءِ فِي الْقَدَرِ  
فَوُفِّقَ لَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ  
دَاخِلًا الْمَسْجِدِ . فَكَتَبْنَا فُتُّهُ أُنَا وَصَاحِبِي  
أَحَدُنَا عَنْ يَمِينِهِ وَالْآخَرُ عَنْ شِمَالِهِ .  
فَطَنَنْتُ أَنْ صَاحِبِي سَيَكِلُ الْكَلَامَ إِلَيَّ .

فَقُلْتُ: أَمَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ إِذَا زَسَّهُ قَدْرٌ ظَهَرَ  
قَبْلَنَا نَاسٌ يَقْرَأُونَ الْقُرْآنَ وَيَتَّقُونَ  
الْعِلْمَ وَذَكَرَ مِنْ شَأْنِهِمْ وَأَنْزَهُمْ يَزْعُمُونَ  
أَنْ لَا قَدَرَ. وَأَنْ الْأَمْرَ أَنْزَفُ قَالَ فَإِذَا  
لَقِيتَ أَوْلِيكَ فَأَخْبِرْهُمْ أَنَّ زِيَّ بَرِيءٌ مِنْهُمْ  
وَأَنْزَهُمْ بِرَأْءٍ مِنِّْي وَالَّذِي يَحْلِفُ بِهِ عَبْدُ  
اللَّهِ بْنُ عُمَرَ لَوْ أَنَّ لَاحِدَهُمْ مِثْلَ أُحُدٍ  
ذَهَبًا فَأَنْزَفَقَهُ مَا قَبِلَ اللَّهُ مِنْهُ حَتَّى  
يُؤْمِنَ بِالْقَدَرِ ثُمَّ قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي عُمَرُ  
بْنُ الْخَطَّابِ قَالَ: بَيْنَمَا نَحْنُ عِنْدَ رَسُولِ  
اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ذَاتَ يَوْمٍ إِذْ  
طَلَعَ عَلَيْنَا رَجُلٌ شَدِيدُ بَيَاضِ الثِّيَابِ شَدِيدُ  
سَوَادِ الشَّعْرِ لَا يُرَى عَلَيْهِ أَثَرُ السَّفَرِ وَلَا  
يَعْرِفُهُ مِنْنَا أَحَدٌ حَتَّى جَلَسَ إِلَى النَّبِيِّ  
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَأَسْنَدَ رُكْبَتَيْهِ  
إِلَى رُكْبَتَيْهِ وَوَضَعَ كَفَّيْهِ عَلَى فَخْذَيْهِ  
وَقَالَ: يَا مُحَمَّدُ! أَخْبِرْنِي عَنِ الْإِسْلَامِ فَقَالَ  
رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:  
«إِلَّا إِسْلَامُ أَنْ تَشْهَدَ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ  
وَأَنْ تُسَلِّمَ دَاوُدَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ  
وَسَلَّمَ وَتُقِيمَ الصَّلَاةَ وَتُؤْتِيَ الزَّكَاةَ  
وَتَصُومَ رَمَضَانَ وَتَحُجَّ الْبَيْتَ إِنْ اسْتَطَعْتَ  
إِلَيْهِ سَبِيلًا.» قَالَ: صَدَقْتَ! قَالَ: فَعَجِبْنَا لَهُ  
يَسْأَلُهُ وَيُصَدِّقُهُ قَالَ: فَأَخْبِرْنِي عَنِ  
الْإِيمَانِ قَالَ: «أَنْ تُؤْمِنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ  
وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَتُؤْمِنَ  
بِقَدَرٍ خَيْرِهِ وَشَرِّهِ...!» قَالَ: صَدَقْتَ.

**Yahya ibni Ya'mer** (Radiyallâhu Anh) şöyle anlatmıştır: “**Basra**’da kader(i inkâr) hakkında ilk konuşan **Ma’bed el-Cühenî** olmuştur.

Bir ara ben ve **Humeyd ibni Abdirrahmân el-Hımyerî** Hac veyâ Umre yapmak üzere yola çıktık ve (kendi aramızda):

“**Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)in ashâbından bir kimseye rastlasak da şunların kader hakkında söylediklerini ona sorsak” dedik.

Az sonra mescide girmekte olan **Abdullâh ibni Ömer ibni’l-Hattab** (Radiyallâhu Anhümâ) ya rastladık.

Ben ve arkadaşım, birimiz sağından birimiz solundan olmak üzere hemen etrâfını çevirdik. Ben arkadaşımın sözü bana havâle edeceğini anlayarak:

“Yâ **Ebâ Abdirrahmân**! Bizim taraflarda bir takım insanlar türedi. Bunlar Kur’ân-ı okuyor ve ilmi araştırıyorlar” dedim.

(Râvî diyor ki:) “**Yahya** bu adamların hâllerini, kader diye bir şey tanımadıklarını, yaratılanların, **Allâh**’ın hiç bir takdir ve mâlûmatı olmaksızın husûle geldiğini iddia ettiklerini anlattı.”

Bunun üzerine **Abdullâh** (Radıyallâhu Anh):

“Artık sen onlarla görüştüğün zaman kendilerine haber ver ki; ben onlardan be-rîyim, onlar da benden berîdirler. Abdullâh ibni Ömer’in kendisine yemin etmekte ol-duğu Allâh’a and olsun ki, onlardan birinin Uhud dağı kadar altını olsa da onu infâk etse, kadere inanmadıkça Allâh onun infâkını kabul etmez.” dedikten sonra sözlerine şöyle devâm etti:

Babam **Ömer ibnü’l-Hattâb** (Radıyallâhu Anh) bana şöyle anlattı: “Bir gün **Resûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)in yanında bulunduğumuz esnâda ânîden ya-nımıza, elbisesi bembeyaz, saçsımsiyah bir zât çıkageldi.

Üzerinde yolculuk eseri görülüyor, bizden de kendisini kimse tanıımıyordu. **Pey-gamber** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)in yanına oturdu ve dizlerini onun dizlerine dayadı.

Ellerini de uylukları üzerine koyduktan sonra: “Yâ **Muhammed**! Bana İslâm’ın ne ol-duğunu haber ver!” dedi. **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem):

“İslâm; Allâh’tan başka ilâh olmadığına, Muhammed’in de Allâh’ın Rasûlü olduğuna şehâdet etmen, namazı dosdoğru kılman, zekâtı vermen, ramazan orucunu tutman ve yol (külfetleri) **cihetine gücün yeterse Beyt’i haccetmendir.**” buyurdu. O zat: “Doğru söy-ledin.” deyince biz buna hayret ettik, çünkü hem soruyor, hem de tasdik ediyordu.”

Sonra o şahıs: “Bana îmandan haber ver!” dedi. **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem): “Allâh’a, Allâh’ın meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine ve âhiret gününe inanman, bir de kadere; hayrına, şerrine inanmandır” buyurdu. O zât yine: “Doğru söyledin.” dedi. (Müslim, İman:1, no:8, 1/36-37)

Bu hadîs-i şerîfte geçen “Kadere inanma” maddesi, İslamoğlunun Buhârî’den naklettiği 4404 numaralı hadîs-i şerîfte mevcut değilse de, Müslim’in 9 ve 11 numaralı hadis-i şeriflerinde bulunmaktadır.

Zâten kader konusu Kur’ân-ı Kerîm’de sarâhaten beyân edilmekteyken, bunun bir hadisde geçip diğerinde geçmemesi neyi değiştirir? Nitekim **Allâh-u Te’âlâ**:

﴿ وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ قَدَرًا مَقْدُورًا ﴾

“Allâh’ın emri muhakkak yerini bulan bir kader olmuştur” (Ahzâb Sûresi:38) buyurmaktadır. Diğer bir âyet-i kerîmede de:

﴿ إِنَّا زَكَّاهُ كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ ﴾

“Şüphesiz ki, biz her şeyi bir kaderle yarattık.” (Kamer Sûresi:49) buyrulmuş-tur.

**İbn-i Kesîr Tefsîrinde** zikredildiğine göre bu âyet-i kerîmenin sebebi nüzûlü olarak **Ahmed ibn-i Hanbel** (Radıyallâhu Anh):

“Müşrikler kader konusunda **Efendimiz** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) ile çekişmek için geldiklerinde bu âyet-i kerîme nâzil oldu.” demiştir. (Ahmed ibni Hanbel, el-Müsned:2/444)

**Müslim, Tirmizî ve İbni Mâce** de bu şekilde nakletmişlerdir. **Bezzâr**’dan nakle göre:

“Bu âyet-i kerîmeler kaderi inkâr edenler hakkında inmiştir.” (Müslim, Kader:4, no:2656, 4/2046; Bezzâr, no:1513, 2/110; İbni Kesîr, et-Tefsîr:13/305)

**İbni Ebî Hâtim**’in **Zürâre** (Radıyallâhu Anh)dan rivâyetine göre **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem):

« زَلَّاتُ فِي أَسَاسِ مِينَ أُمَّتِي يَكُونُونَ فِي آخِرِ الزَّمَانِ ، يَكْذِبُونَ بِقَدَرِ اللَّهِ . »

buyurmuştur.

**“Bu âyetler, ümmetimin son döneminde zuhûr edip, Allâh’ın kaderini inkâr edecek olan birtakım insanlar hakkında indi.”** (İbni Ebî Hâtim, no:18714, 10/3321; Taberânî, el-Mu’cemu’l-Kebîr, no:5316, 5/276; İbni Kesîr, et-Tefsîr:13/305)

İslamoğlu ‘Cibrîl hadîsi’nin Buhârî’deki rivâyetinde kadere îman olmadığından yola çıkıp, bunun tartışmalı fazlalık olarak ilmihal kitaplarına geçtiğini savunmuştur. Duyan da Buhârî’de olsa kadere inanacağını sanacak! Hâlbuki Buhârî kader hakkında müstakil kitab (bölüm) açarak:

﴿ وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ قَدَرًا مَقْدُورًا ﴾

**“Allah’ın emri muhakkak yerini bulan bir kader oldu.”** (Ahzâb Sûresi:38)âyeti kerîmesini zikretmiş ve o babta kaderle alâkalı yirmi altı hadîs-i şerîf rivâyet etmiştir. (Buhârî, Kader, no:6221-6246, 6/2433-2441)

İslamoğlu, yanıltıcı âdeti üzere, Buhârî’nin îrâd ettiği Cibrîl hadîsinde kadere îman şartı olmadığını görmüş, ancak Buhârî’nin bu konuya tahsis etmiş olduğu özel bölümü görmezlikten gelmiştir. İslamoğlu kendi fikrini ispat sadedinde tıpkı diğer yazılarında yaptığı gibi işine gelen yeri almış, işine gelmeyen yerleri hiç görme-miştir.

İslamoğlu kendi web sitesinde yayımladığı videosunda, Emevîler’in, yaptıkları zulümlere kılıf olmak üzere siyâsî bir konu olarak kader meselesini çıkardıklarını, sonra da bunun îtikat kitaplarına geçtiğini iddia etmekte ve Hasen-i Basrî (Radıyallâhu Anh)ın, Abdü’l-Melik bin Mervan’a kader risâlesi olarak yazdığı mektubu buna delil göstermektedir.

Hâlbuki Hasen-i Basrî (Radıyallâhu Anh) bu mektubunda kaderi inkâr etmemiş bilakis Allâh’ın ilmi ezelîsindeki bilginin kul için bir cebir (zorlama) anlamında olmadığını ifâde etmiştir. Hasen-i Basrî (Radıyallâhu Anh)ın mektubu dikkatlice okunduğunda Ehl-i Sünnet ile aralarında fark olmadığı bilakis Ehl-i Sünneti desteklediğini görmemiz mümkündür.

Zâten Hasen-i Basrî (Radıyallâhu Anh) Ehl-i Sünnet’in en büyük imamlarındanıdır.

Artık herkes Ehl-i Sünnet inancını doğru öğrenip ona sâhip çıkmalı ve İslamoğlu gibi yazarların kitaplarını okuyup aldanarak Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)in:

«لِكُلِّ أُمَّةٍ مَجُوسٌ وَمَجُوسٌ هَذِهِ الْأُمَّةُ  
الَّذِينَ يَقُولُونَ: لَا قَدَرَ! مِنْ مَمَاتٍ مِنْهُمْ فَلَا  
تَشْهَدُوا جَنَازَتَهُ وَمَنْ مَرَضَ مِنْهُمْ فَلَا  
تَعُودُوهُمْ وَهُمْ شِيعَةُ الدَّجَالِ وَحَقُّ عَلَى  
اللَّهِ أَنْ يُلْحِقَهُمْ بِالدَّجَالِ.»

**“Her ümmetin bir Mecûsîsi vardır, bu ümmetin Mecûsîleri ise: ‘Kader yok!’ diyenlerdir.**

**Onlardan her kim ölürse cenâzesinde bulunmayın, hasta olanları da ziyâret etmeyin, onlar Deccalın şî’asıdır, onları Deccala ilhâk etmek Allâh üzerine bir haktır!”** (Ebû Dâvûd, Sünnet:17, no:4692, 4691, 2/634) tehdidine uğramaktan sakınmalıdır!

İslamoğlu “iman insanın saadeti” adlı kitabının 162–163. sayfalarında da Cebriyye ve Mu’tezile gibi sapık fırkaların kader hakkındaki yanlış görüşlerini doğruymuş gibi göstererek Ehl-i Sünnet mensûbu insanları saptırmaya çalışıyor. Onun bu konudaki hezeyanları şöyledir:

**“Bir şeyin kaderinin o şeyin “yaratılış amacı”, “gayesi” olduğunu şu ayetten daha güzel hiçbir şey açıklayamaz. “O ki her şeyin gayesini, amacını belirleyip (kaddera) o hedefe yöneltti (heda).” (87/3)**

Buna göre insanın ezeli kaderi Allah'a kul olmaktır. İlahlık iddiasında bulunan ya da kulluğunu ihmal eden kaderine karşı gelmiş demektir.

Arının kaderi bal yapmak, dünyanın kaderi dönmek, güneşin kaderi yanmaktır. Bir şeyin amacı doğrultusunda kullanılması o şeyin kaderine rıza, yine bir şeyin amacı dışında kullanılması, o şeyin kaderine isyandır."

Ehl-i Sünnet kelimat âlimlerinin kazâ ve kader hakkındaki isâbetli görüşleri mufasssal akâid kitaplarımızda açık bir şekilde şöyle beyân edilmiştir:

İnsanoğlunun hayır veyâ şer olarak fiiliyâta geçireceği her türlü eylemin **Cenâb-ı Hakk Te'âlâ** tarafından vakti ve oluşumunun ayarlanması "Kader", o vakit geldiği zaman kul tarafından bizzat yapılması ise "Kazâ" olarak târif edilmiştir.

Kazâ ve kader hakkında bunun tam aksini söyleyenler olduğu gibi, her ikisinin eşanlamlı olduğunu söyleyenler de vardır.

İslamoğlu bu kitabında, **Cenab-ı Hakk**'ın ezeldeki takdîrini (kaderini), kula yapılan bir cebir (zorlama) olarak görmüş ve bunun sonucu olarak kulun yaptığı iyi işleri kader olarak değerlendirmiş, şer fiilleri ise kader dâiresinden çıkararak kula ait bir kötü amel olarak değerlendirmiştir.

İslamoğlu bu görüşüyle Cebriyye mezhebinin dâiresine girmeyi kastetmiş olmasa da, kendisini Cebriyye mezhebinden kaçıyor gösterirken, Şî'a ve Mu'tezile mezheplerinin görüşlerine sarakarak yağmurdan kaçarken doluya tutulmuştur.

Böylece o, Mu'tezile'nin görüşüne tamâmen iştirâk etmiş de değildir, zîrâ Mu'tezile insandan sâdır olan işlerin tamâmını kula nispet etmiş, oysa İslamoğlu hayrî, kader kabul ederek **Allâh**'a, şerri ise kadere muhâlefet sayarak kula nispet etmiştir.

Hâlbuki Ehl-i Sünnet'e göre, hayrî ve şerrî kaderden olması, olacak olan şeylerin, **Allâh**'ın ilminde sâbit olduğu şekliyle takdir edilmesidir.

Dolayısıyla kul kendi irâdesiyle iyi ve kötüyü işlemiş, **Allâh** ise o işin vukuundan önce onu kimin yapacağını bilmiş ve bilgisine muvâfık olarak takdir etmiştir.

Yâni kullar tarafından yapılacak işlerin **Allâh** tarafından önceden bilinmiş olması cebir değildir, ancak bir ilimdir! Daha açık bir ifâdeyle: "Kul hür irâdesiyle bir şeyi yapacağı için **Allâh-u Te'âlâ** onun o işi yapacağını bilmiştir, yoksa **Allâh-u Te'âlâ** bildiği için kul o işi yapmaya mecbur olmamıştır.

İslamoğlu yukarıdaki ifadelerinde, kaderi âdetâ rızâ olarak kabul etmiş, insanın kulluk yapmasının kader olduğunu, kulluğa muhâlif işler yapmasının da kader olmadığını savunmuştur.

Nitekim o bunu kendi kitabında şu şekilde ifâde etmiştir:

"İnsanın ezelî kaderi **Allah**'a kul olmaktır. İlahlık iddiasında bulunan ya da kulluğunu ihmal eden kaderine karşı gelmiş demektir". (İman İnsanın Saadeti, sh:163)

İslamoğlu'nun bu sözüne göre insanın iyi işler yapması kader iken, kötü işler yapması yâni şakî olması kader değildir. Hâlbuki İslamoğlu'nun bu yanlış anlayışını gerek yukarıda zikrettiğimiz **Cibrîl** hadîsi, gerekse **Abdullâh İbn-i Mes'ûd** (Radıyallâhu Anh)ın rivâyet etmiş olduğu; insanın ana rahmindeki devrelerinden bahsedilen hadîs-i şerîf nefyetmektedir.

Nitekim **Abdullâh ibni Mes'ûd** (Radıyallâhu Anh) şöyle demiştir: Bize dâimâ doğru söyleyen ve kendisine de doğru bildirilen **Rasûlüllah** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurdu:

عَنْ عَيْدٍ إِلَى رَسُولِي - إِلَهُ عَزَّ وَجَلَّ : قَالَ : حَسْبُكَ مَا تَزْنَى  
رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى عَلَى نَبِيِّهِ - وَبِأَمْرِهِ وَهُوَ -

الصَّادِقُ إِلَى مَحْدُوقٍ: «إِنْ أَدَّكَمْ يَجْمَعُ خَلْقُهُ فِي بَطْنِ أُمِّهِ أَرْبَعِينَ يَوْمًا ثُمَّ يَكُونُ عِلَاقَةً مِثْلَ ذَلِكَ ثُمَّ يَكُونُ مُضْغَةً مِثْلَ ذَلِكَ ثُمَّ يَبْعَثُ اللَّهُ إِلَيْهِ مَلَكًَا بِأَرْبَعِ كَلِمَاتٍ فَيُكْتَبُ عَمَلُهُ وَأَجَلُهُ وَرِزْقُهُ وَشَقِيٌّ أَوْ سَعِيدٌ ثُمَّ يُنْفَخُ فِيهِ الرُّوحُ فَإِنْ الرَّجُلُ لِيَعْمَلَ بِعَمَلٍ أَهْلُ النَّارِ حَتَّى يَكُونَ بَيْنَهُ وَبَيْنَ نَهْجِهَا إِلَّا ذِرَاعٌ فَيَسْبِقُ عَلَيْهِ الْكِتَابُ فَيَعْمَلُ بِعَمَلِ أَهْلِ الْجَنَّةِ وَإِنْ الرَّجُلُ لِيَعْمَلَ بِعَمَلٍ أَهْلُ الْجَنَّةِ حَتَّى يَكُونَ بَيْنَهُ وَبَيْنَ نَهْجِهَا إِلَّا ذِرَاعٌ فَيَسْبِقُ عَلَيْهِ الْكِتَابُ فَيَعْمَلُ بِعَمَلِ أَهْلِ النَّارِ فَيَدْخُلُ النَّارَ!»

“Her birinizin yaratılışı kırk gün anasının karnında toplanıp bekletilerek başlatılır. 0 kadar bir zaman sonra, katı bir kan pıhtısı olur. Yine o kadar bir zaman sonra bir çiğnem et olur.

Sonra (dördüncü safhada) Allâh Celle Celâlühû dört kelime ile bir melek gönderir, rızkını, ecelini, şakî veyâhut sa’îd (iyi veyâ kötü) olduğu yazılır ve ruh üflenir. Sizlerden biriniz ateş ehlinin ameliyle amel etmeye devâm eder, nihâyet kendisiyle cehennem arasında bir zirâ (kulaç)dan başka mesâfe kalmaz. Bu sırada (meleğin ana karnında yazdığı) yazı (kader) o kişinin önüne geçer.

Bu sefer o kimse cennet ehlinin ameliyle amel etmeye devâm eder ve cennete girer. Ve yine bir kimse cennet ehlinin ameliyle amel eder, nihayet kendisiyle cennet arasında bir zirâ (kulaç)dan başka mesâfe kalmaz. Bu sırada yazı onun önüne geçer. Bu defâ da o kimse ateş ehlinin ameliyle amel eder ve ateşe girer.” (Buhârî, Bedü’l-halk:6, no:3154, 3/1212)

Bu hadîsi Buhârî “Bedü’l-Halk”, “Kader” ve “Tevhîd” bahislerinde; Ebû Dâvûd ile Tirmizî “Kader” bahsinde; İbni Mâce “Kitâbü’s-Sünne”de farklı râvilerden tahrir etmişlerdir.

Burada dikkat edilmesi gereken, Allâh-u Te’âlâ’nın herhangi bir kul hakkında iyi veyâ kötüyü yazmasının, kul için bir cebir (zorlama) olmadığıdır. Zîrâ geride de ifâde ettiğimiz gibi, Allâh-u Te’âlâ kulunun ne yapacağını ilmi ezeliinde bildi ve o bildiğini kader olarak yazdı. Yâni kul, Allâh-u Te’âlâ yazdı diye iyi veyâ kötü olmadı, bilakis onun iyi veyâ kötü olduğunu Allâh-u Te’âlâ bildi ve o kul da Allâh-u Te’âlâ’nın kendisi hakkında bilip yazdığını yaşadı. Zâten Allâh-u Te’âlâ’nın yanlış bilmiş olması düşünülemezdi.

İslamoğlu’nun, kulun kendi kaderine muhâlif iş yapabileceğini iddia etmesi, Allâh-u Te’âlâ’nın bilgisinin noksanlığını iltizâm eder (gerektirir). Zîrâ Allâh-u Te’âlâ kulunun iyi işler yapacağını ilmi ezeliinde bilmişken o kulun bu kaderine muhâlefet edip kötü işler yapması, Allâh’ın ilminin yanılması olur ki, bu tarz bir düşünce -me’âzellâh- insanı İslam dâiresinden çıkarır. Kader hakkındaki bu yorum insafla düşünüldüğünde, işin nereye gittiği daha iyi anlaşılır, bunu görmemek için kör olmak gerekir.

“Kadere îmânın gerekliliği”, “Hayır ve şerrin kader olduğu” ve “Kişinin, kaderine muhâlefet etmesinin mümkün olamayacağı”nı yukarıda zikrettiğimiz hadîs-i şerîfler ve bu bapta zikrolunan birçok hadîs-i şerîf ispat etmektedir. (Buhârî:6105-6106-6107-6111-6115; Müslim, Bâb-u beyânî’l-îman:9-11, Hükmü’l-azl 2601-2602-3096, el-kader4781-4782-4783...bu bapta birçok hadîs-i şerîf mevcuttur, biz

bu kadarla iktifâ ettik)

Kaderi ispat sadedinde bunca hadîs-i şerîf varken, İslamoğlu'nun bunları görmezden gelip **Cibrîl** hadîsi diye bahsettiği, **Buhârî**'nin 4404 numaralı hadisinde kaderden bahsedilmemesinden yola çıkarak:

“Kadere inanmak tartışmalı bir fazlalıktır” tâbirini kullanmasını iyi niyetle bağdaştırmak gerçekten mümkün değildir. Bunu değil ehl-i ilimden olan birinin, sıradan bir insanın dahi yapacağına akl-ı selim aslâ onay vermez.

İslamoğlu'nun en büyük tahrîbâtı ise, kader gibi tartışılmaz olan hakîkatleri, sıradan bir mevzû imiş gibi tartışılır bir hale getirmesi ve asırlar boyunca gelmiş geçmiş Ehl-i Sünnet âlimlerimizin tümü hakkında kullandığı “Bunlarda anlama problemi var” tâbiriyle, bu zevâta insanların gözüne baka baka hakârette bulunmasıdır.

Rabbim gözümüzdeki perdeleri kaldırıp hakîkati görmeyi ve o hakîkatten zerre kadar ayrılmamayı bizlere nasip eylesin. Âmîn!